

A LIGA Szakszervezetek által megfogalmazott követelmények az új kormányzati politikával szemben

1. Az elmúlt évek gazdaságpolitikája elsősorban a külföldi tőke erőteljes szerepvállalására épített, mind a fejlesztési forrásokat, mind a különféle támogatásokat ennek rendelte alá. Ezzel egyidejűleg az egyébként is nyitott gazdaságunkat alapvetően exportorientálttá tette. Ennek eredményeként a magyar gazdaság erőteljes függőségbe került a globális folyamatoktól, a külföldi kereslettől, a hazai gazdaságpolitika mozgásterére beszűkült. A magyar gazdaság egy alapvetően tőke intenzív gazdaság lett, mindeközben a foglalkoztatás rendkívül alacsony szinten maradt. Szükséges tehát, hogy fordulat következzen be, és a hazai adottságoknak megfelelő, fenntartható gazdaságpolitika jöjjön létre.

Egyetértünk. Az eladósodásból finanszírozott fogyasztás, amire a világgazdaság az utóbbi években épült, nem csak pénzügyileg fenntarthatatlan, hanem ökológiailag is. Olyan fejlődési modellt kell választanunk és olyan célokat megfogalmaznunk, amelyek úgy lehelnek új életet a reálgazdaságba, hogy közben nem fokozzák a pénzügyi instabilitást, és hozzájárulnak az éghajlatváltozás és a környezeti válság megfékezéséhez. E változtatások végeredménye nem a kapitalizmus lecserélése, hanem – a harmincas évek válsága utáni intézkedésekhez hasonlóan – új alapokra helyezése. Egy olyan új kapitalizmus kialakítása a feladat, melyben kisebbek az egyenlőtlenségek globálisan és társadalmakon belül egyaránt, melyben a reálgazdaság nem a pénzügyi szféra alárendeltje, melyben a munkahelyeket biztosító kis- és közepes vállalkozások ugyanúgy hozzáférnek a beruházási forrásokhoz, mint az óriásvállalatok, melyben a perifériáknak valódi esélyük nyílik a fejlődésre, és melyben a munkanélküliségre és szegénységre egy munkaintenzívebb és erőforrás-takarékosabb termelési mód kínál megoldást. A gazdaság kettészakadásának felszámolása, a munkahelyeket biztosító helyi gazdaság megerősítése az út a társadalomból kirekesztettek integrációjához is. Ideje, hogy a jobboldali radikalizmus helyett demokratikus és egyenlőségelvű választ adjunk az újkapitalizmus problémáira. Ezt kínálja az ökopolitika a zöld fordulattal.

2. A rendszerváltással együtt munkahelyek tömege szűnt meg, a struktúra váltás ugyanakkor nem biztosította ezek pótlását. A hazai foglalkoztatás rendkívül alacsony szinten stabilizálódott, különösen megoldatlan a kvalifikálatlan munkaerő munkával való ellátottsága, ezen belül kritikus egyes régiók, kistérségek foglalkoztatási helyzete. Rendkívüli méreteket öltött az illegális foglalkoztatás. Elengedhetetlen tehát a foglalkoztatás növelése, különös tekintettel a legális munkaerőpiacról kiszoruló, illetve leszakadók újraintegrálására

Egyetértünk. Alapvetően egy zöld fordulatra van szükség a fejlesztéspolitikában és a gazdaságpolitikában, és ezeknek a zöld szektoroknak az erősítésével nagyon sok munkahelyet lehetne teremteni, melyek egy része képzett munkaerő. Ez az oktatáspolitikára, a kutatás-fejlesztésre is pozitív hatással lenne. Másrészt a képzetlen munkaerő számára is teremtenének munkahelyeket ezek az ágazatok, erre példa az energetika, a megújuló energiák különböző szektorai. Emellett az építőiparra is nagyobb foglalkoztatási szerep hárulna a köz- és magánépületek energiahatékonysági felújításán keresztül. Harmadik stratégiai lehetőség a fenntartható mezőgazdaság, melyben jelen van a minőségi élelmiszergyártás, zöldség- és gyümölcsstermesztés, hulladékfeldolgozás. Ehhez kapcsolódóan egy fenntartható vidéki turizmusfejlesztésre is komoly hangsúlyt helyeznénk. A zöld fejlesztéspolitikai fordulat mellett csökkentenénk a gazdaság kettészakadottságát, tehát a helyi kkv-k és a multinacionális vállalatok közti különbséget. Ez nem jelenti azt, hogy nincs szükség multikra a magyar gazdaságban, arra viszont szükség van, hogy az általuk kapott támogatások egy részét

a kis- és közepes vállalatok kapják meg, hogy ezzel csökkenjen a köztük lévő szakadék. A foglalkoztatáson belül a kkv-k szerepe világszerte nagy, ha javítani tudjuk ennek a szektornak a helyzetét, akkor a foglalkoztatási helyzet is javul. Emellett az általunk elképzelt 5 százalékos járuléksökkentés is munkahelyeket teremtene, illetve ehhez kapcsolódik az adórendszer egyszerűsítése, az adónemek csökkentése, valamint a vállalkozások adminisztratív terheinek mérséklése.

3. Különös tekintettel az alacsony foglalkoztatásra az elmúlt időszakban a nyugdíjrendszer fenntarthatósága veszélybe került. A kormányzat a korábbi gyakorlatát követve folyamatosan ad hoc jelleggel beavatkozott a nyugdíjrendszerbe, aminek következtében az ellentmondások és feszültségek folyamatosan újrakeletkeztek. Mindeközben elmaradt a rendszer átfogó értékelés, a korábbi nyugdíjreform hatásainak elemzése. Elkerülhetetlen, hogy a közeljövőben erre sor kerüljön, ezzel egyidejűleg a korábbi változtatások (többek között a magánnyugdíj pénztárak privatizálása, a korhatás kérdése) felfüggesztésre kerüljenek.

Egyetértünk. A jelenlegi nyugdíjrendszerrel több probléma is van: a legfontosabb, hogy nehezen fenntartható, folyamatosan eltérések vannak a bevételi és a kiadási oldalon. A svéd modell és a német pontrendszer előnye éppen az lenne, hogy összekötné az emberek befizetéseit a későbbi kifizetésekkel, ami a hosszú távú fenntarthatóság szempontjából egy alapkritérium. Adottságnak tekintjük, hogy vannak magánnyugdíj-pénztárak, amikhez különösebben nem is kívánunk hozzányúlni, ugyanakkor szeretnénk megőrizni az állami nyugdíjbiztosítás túlsúlyát a rendszeren belül. Szeretnénk, ha a nyugdíjtörvényt csak kétharmados többséggel, sőt, lehetőség szerint összpárti konszenzussal módosítanák, mert a szabályok kiszámíthatatlan rángatása lehetetlenné teszi a hosszú távú tervezést.

4. Az elmúlt időszakban, a munka világában folyamatosan romlott a munkavállalók helyzete, a multinacionális vállalatok térnyerése, a szürke gazdaság bővülése a munkajogi szabályok változásai mind a tőkét, a munkaadókat kedvezményezték. A rugalmas foglalkoztatás igénye, majd a válság jelentősen rontotta az érdekvédelem kereteit és lehetőségeit. Erősíteni kell az egyéni és kollektív munkavállalói jogokat, és ezzel együtt fokozni kell a szakszervezeti tisztségviselők védelmi szintjét, – többek között – a munkáltatók által elkövetett súlyos normasértések fokozott szankcionálása által is.

Egyetértünk. A globalizáció következményeként a munkavállalók kiszolgáltatottsága a munkáltatókkal szemben elfogadhatatlan méreteket ölt. Ez nem csak magyar sajátosság, a flexibilis foglalkoztatási formák terjedésével, a tőke mobilitásával valamint a munkavégzés területileg koncentrált formáinak elterjedésével a munkavállalói érdekképviselők hatalmi pozíciója folyamatosan romlik a fejlett országok körében. A kiszolgáltatott („prekárius”) körülmények között foglalkoztatott bevándorlók, nők és fiatalok sokkal könnyebben kiszármányolhatóak, mint a szakszervezetbe tömörült munkásság volt évtizedekkel ezelőtt. Ezek eredményeként az élő munka aránya a nemzeti jövedelmen belül rohamosan csökken a legtöbb fejlett országban, míg a tőkejövedelmek aránya növekszik. Ezzel párhuzamosan megfigyelhető az a tendencia, hogy a tőkére kivetett adók egyre inkább visszaszorulnak, helyüket a munka és a fogyasztás adóztatása veszi át. Ezt a globális tendenciát erősíti a hazai szakszervezetek hiteltelensége, ami a kádár-rendszer kooptációs stratégiájának mai napig érezhető következménye, valamint a munkahelyek alacsony száma, ami állandó versenyhelyzetet teremt a kollektív védelemmel nem rendelkező munkakeresők és munkavállalók között. Az igazságosság és a fenntarthatóság pártján álló politikai erők nem fogadhatják el ezt a helyzetet, ezért

olyan foglalkoztatáspolitikára van szükség, mely összhangban áll a munkavállalók védelmének új alapokra helyezésével.

5. A közteherviselés kialakult rendszere megőrizte korábbi ellentmondásait, feszültségeit, az elmúlt években végrehajtott változtatások elsősorban a tőke javát szolgálták, miközben a munkavállalók által fizetett közterhek nőttek. A legális munkát végzők hozzájárulása a közkiadások finanszírozásához aránytalanul nagy terhet jelent, miközben virágzik a fekete gazdaság. Elengedhetetlen a jelenlegi rendszer fokozatos reformja elsősorban az adóbázis szélesítésével a munkavállalókat terhelő elvonások szintjének csökkentése mellett.

Egyetértünk. Fekete és szürke gazdaság helyett zöld munkahelyekre van szükség. Az élmunkát terhelő adók és járulékok csökkentése kulcsfontosságú e tekintetben, ezért javasolunk ezermilliárdos, a munkát kedvezményező, és főleg a környezetterhelést sújtó átrendezést az adórendszerben. Az adózási morál ugyanakkor nem fog javulni addig, amíg az állampolgárok azt látják, hogy a politikai osztály tagjai a szabályokat magukra nem tartják érvényesnek. A politika megújulása nélkülözhetetlen a bizalom és a normakövetés erősítéséhez.

6. A magyar gazdaság és társadalom fogja a fekete gazdaságnak és a korrupciónak, és ez egyre inkább veszélyezteti magát a gazdaság versenyképességét is. Elfogadhatatlan, hogy a kormányzat, a politikai elit folytassa az eddigi elnéző politikáját. Ezen a területen azonnali és mélyreható intézkedéseket várunk.

Egyetértünk. A korrupció visszaszorítása érdekében kidolgoztunk egy 12 pontos javaslatcsomagot, amely nemcsak a közpénzek szétlopását előzi meg, de részben a feketegazdaság elleni küzdelemben is hatékony eszköz lehet.

7. Az elmúlt időszakban formailag stabilizálódott a szociális párbeszéd intézményrendszere. Folyamatosan működtek az országos érdekegyeztetés fórumai, létrejöttek az ágazati párbeszéd bizottságok. A kormányzat ugyanakkor jelentős társadalmi-gazdasági hatással járó ügyekben (IMF) nem, vagy csak formális érdekegyeztetést folytatott. A képviseleti felhatalmazottság legitimitációjának hiánya és ellentmondásai ugyanakkor gyengítették a rendszert. A szociális párbeszéd kialakult intézményrendszerének garantálásán túl tehát indokolt lenne a képviseleti rendszer új alapokra helyezése (szociális választás).

A Lehet Más a Politika ökopártként egyik alapértékének tekinti a társadalmi részvételt. Fontosnak tartjuk, hogy az érintettek minél szélesebb köre vehessen részt a döntések kialakításában, legyen szó akár törvényalkotásról, akár egyedi döntésekről. A szociális párbeszéd legitimitációs deficitjét mi is érzékeljük, azonban a szociális választás pontos koncepciójának ismerete nélkül erről az eszközről nem tudunk véleményt nyilvánítani.

8. A neoliberális gazdaságpolitika, továbbá az elmúlt évek megszorításai áldozatává jelentős mértékben a közszolgáltatások (egészségügy, közösségi közlekedés, oktatás, közrend-közbiztonság) váltak. Az állami kötelezettségek ellenére ezek folyamatos működőképessége is veszélybe került, de ezzel együtt a gazdaság egészének versenyképességére is kedvezőtlen hatást gyakorolnak. Szükséges, hogy a közszolgáltatások forráshoz jutása fokozatosan javuljon.

Egyetértünk. Társadalompolitikánk középpontjában a társadalmi igazságosság egy olyan fogalma áll, amely nem csupán az alapvető anyagi javak és szolgáltatások méltányos elosztását tűzi ki célul, hanem a környezeti közjavakét és a gazdasági növekedés és modernizáció eredményeként létrejött környezeti kockázatokat is. Az elkövetkező tíz-tizenöt év kulcsfontosságú társadalompolitikai feladatának a rendszerváltás után elszabaduló anyagi és jól-léti (környezeti, egészségi, szubjektív életminőségi) egyenlőtlenségek csökkentését tekintjük. A Szahara alatti Afrika kivételével csak a mi régióinkra jellemző a mélyszegénységben és mérsékelt szegénységben élők számának és arányának erőteljes növekedése, továbbá a leszakadó társadalmi csoportok tanulási és munkaszerzési esélyeinek, egészségének és életkilátásainak drasztikus romlása. Noha ezekért a fejleményekért az eddigi kormányok csak részben tehetők felelőssé, égető szükség mutatkozik a mára elavult, a fejlesztési forrásokat szinte kizárólag gazdasági infrastruktúra-fejlesztésre fordító neoliberális-neokonzervatív társadalompolitika felülvizsgálatára. Annál is inkább, mivel egyre inkább egyértelművé válik, hogy hosszú távon azok a társadalmak bizonyulnak leginkább versenyképeseknek, amelyek komoly erőfeszítéseket tesznek a fenntartható gazdasági és humán fejlődés megalapozására. Mindebből elsősorban az következik, hogy a közérdek, az alapvető emberi jogok és a közszolgáltatás fogalmainak újragondolása révén át kell alakítani az állami szerepvállalásról alkotott elképzeléseinket és stratégiánkat. Se nem kívánatos, se nem lehetséges visszatérni a második világháború utáni növekedési konszenzusra épített, a munkát túlzott járulékokkal terhelő, környezeti és egészségügyi problémákat okozó, az igazságtalanságokat nem megelőző, hanem pusztán részben orvosló jóléti államhoz. Ez azonban nem jelenti azt, hogy egyes volt szocialista országok példáját követve, le kellene mondanunk a társadalmi szolidaritás és esélykiegyenlítés, valamint a fenntarthatóság céljainak megvalósításáért viselt állami felelősségről. Az államra továbbra is a társadalmi szolidaritás alapvető biztosítékaként tekintünk. Ahelyett, hogy az állam nagyságáról vagy erejéről folytatnánk parttalan vitákat, elsősorban azoknak az eszközöknek a kidolgozására kell törekedni, amelyek a fenti célok megvalósítására leginkább alkalmasak. Az általunk javasolt társadalompolitikai stratégia az ökoszociális alapokon nyugvó piacgazdaság kiépítésére törekszik, kitüntetett figyelmet fordítva az állampolgárok képességeinek kibontakoztatására, valamint az életesélyek jelenbéli és generációk közötti igazságosabb elosztására. Homlokterében – a gazdasági növekedés hajszolásának és a rendelkezésre álló fogyasztói javak bővítésének szűklátókörű programja helyett – a tisztességes, a piaci szereplők társadalmi felelősségvállalásának talaján megvalósuló verseny, az egészség és az egészségügy, a tudás és az oktatásügy, az ökoszisztémák épsége és a környezetvédelem, az alapvető élelemhez és vízhez, lakáshoz és mobilitáshoz való hozzájutás, valamint a szubjektív jólét és a társadalmi megbecsülés iránti igény kielégítése ugyanúgy ott áll, mint a méltányos jövedelempolitika. A nagy ellátórendszerek és a közszolgáltatások erőltetett piacositása helyett az állam szabályozási és intézményalkotási szerepének megerősítését, az ezt szolgáló intézmények demokratizálását, új finanszírozási formák feltárását, és a közösségi (se nem állami, se nem piaci) szolgáltatások erősítését javasoljuk. Az erőforrásokhoz hozzá nem férőket lefegyverző szociális ellátások helyett alapelvünk az állampolgár hatalommal, cselekvési lehetőséggel való felruházása. A problémák utólagos kezelése helyett azok megelőzésére koncentrálnunk. Bár a nemzetállamon belül is van bőven cselekvési tér, alapelveinknek a globalizáció korában csak nemzetközi összefogással és globális kezdeményezések keretében szerezhetünk igazán érvényt, ezért alapvető fontosságú a társadalompolitikánk és a külpolitikánk közötti koherencia.

9. A rendszerváltással egyidejűleg az állam megváltozott szerepe nem tisztázódott. A liberalizmus szinte minden területen eluralkodott, ugyanakkor az állami szabályozás meggyengült és ellentmondásossá vált. A gazdasági versenyképesség

egyik jelentős fékje az állami túlszabályozással egyidejűleg létező szabályozási deficit, illetve a (párt)politika mindenkorai rátelepedése az államigazgatásra, ami a korrupció egyik előidézője is. Az állami szerepvállalás kereteinek újrajelölése mellett a szabályozás erőteljesebbé tétele, és hatékonyságának javítása szükséges.

Egyetértünk. Az államot uraló korrupciós háló felszámolása egyszerre biztosítéka az állam szabályozó funkciója megerősítésének valamint a közpénzek hatékonyabb elköltésének. Az állami hatósági rendszer sok tekintetben működésképtelen, politikai lobbik foglya és nem képes hatékonyan szolgálni az állampolgárok érdekeit. Bizonyos esetekben – kirívó példa erre a vállalkozások adminisztrációs terhei – az állami szabályozás túlburjánzása köti gúzsba a gazdaságot.

10. A konvergencia program és a válságkezelés jelentős áldozatvállalásra kényszerítette a közszférában dolgozókat. Megszűnt a foglalkoztatás biztonsága, a reálbérek csökkenése következtében a jövedelmek vásárlóértéke visszaesett a 2002 előtti időszakra. A közszféra munkavállalóinak helyzetét stabilizálni kell, a közszolgáltatának anyagi és erkölcsi presztízsét vissza kell állítani.

Egyetértünk. Hatékony fejlesztő és szabályozó állam elképzelhetetlen megbecsült és jól képzett köztisztviselői kar nélkül, és ugyanígy, a minőségi közszolgáltatások is csak az elégedett közalkalmazottak munkája révén jöhetnek létre. Az LMP programjában stratégiai jelentőségű célként kezeljük a közoktatásban dolgozók helyzetének javítását.

11. A társadalombiztosítási rendszerek finanszírozása folyamatosan reformkényszerek alatt állt az elmúlt években. A kormányzat társadalmi konszenzus nélküli kísérletezésbe fogott a társadalmi egészségbiztosítás magánosítására. Ezzel egyidejűleg jelentős forráskivonásra került sor, az intézményrendszer működése folyamatos beavatkozást és krízismenedzselést igényel. A humán erőforrások tekintetében a teljes rendszer (az alapellátástól a kórházakig) erőforrásainak korlátaihoz érkezett. Történtek ugyan részeredmények (potyautasok kiszűrése, az alapok deficitjének lefaragása, kiemelt projektek) de a pénzügyi stabilitás tartós megteremtése mindeztől elmaradt. Elkerülhetetlen, hogy a soron következő kormányzat a kialakult állapotokat kezelje, illetve megtalálja azt a modellt, amelyben egy korszerű és fenntartható ellátási szerkezet és színvonal jöhet létre.

A 2007-es liberális egészségügyi kormányzat által erőltetett több biztosítós modellt a társadalom egyértelműen elutasította, elsősorban a kétszintű egészségügyi ellátás kialakulásának veszélye, illetve a betegek szelekciója miatt. Az Alkotmány egyértelműen rögzíti, hogy mindenkinek joga van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez. Az emberek többsége a kiegészítő szolgáltatások területén bevonná a magánbiztosítókat, mint az a Median 2007-es kutatásából is kiderül. Az emberek a szabad orvosválasztás és a várólisták elkerülésének lehetőségével indokolták ezt a véleményüket. Emellett az állami egészségügyi ellátásra szánt költségvetési források beszűkültek, ezért bizonyos ellátások minőségével és hozzáférhetőségével gyakran elégedetlenek az emberek. Ebben az esetben a kiegészítő szolgáltatást nyújtó magánbiztosító léte lehetőséget teremt a kívánt minőségű szolgáltatás elérésére. Az LMP tehát támogatja a magánbiztosítók bevonását az egészségügybe, de nem az alapszolgáltatások esetében, hanem olyan egészségügyi szolgáltatásoknál, ahol a szolgáltatás nehezen vagy nem elérhető, minősége nem kielégítő, vagy éppen az OEP által nem támogatott szolgáltatásról vagy termékről van szó.

12. A társadalom önszabályozása a modern társadalmak egyik célkitűzése. A demokrácia nem csak a politikai felépítmény, hanem a gazdasági erőforrások felhasználásában is követelmény. Az állami szerepvállalás mellett indokolt lenne,

hogy egyes elkülönült pénzügyi alapok (nyugdíj- és egészségbiztosítási alapok, Munkaerő-piaci Alap) fölötti a befizetői kontroll erősödjön, bizonyos esetekben önkormányzati irányítás jöjjön létre.

Az LMP a teljes állami működést átláthatóbbá szeretné tenni, biztosítva az érdemi állampolgári részvétel lehetőségét a döntéshozatali folyamatokban. Az elkülönített állami pénzalapok fölötti állampolgári kontrollnak csak az egyik, valóban megfontolásra érdemes alternatív megoldása az önkormányzati irányítás. A részvételre való képesítés nélkül azonban ez is csak formális intézmény lehet. Ezért elsősorban az iskolai demokráciára nevelést, és ezzel párhuzamosan a helyi (önkormányzati) elosztási döntésekbe való bevonást, például a részvételi költségvetés intézményének bevezetését valósítanánk meg.

13. Hazánk az európai unió teljes jogú tagjává vált, a csatlakozással lehetőséget kapott arra, hogy a közösségi vívmányokhoz hozzájusson. Magyarország a közeljövőben lehetőséget kap – a soros elnöki intézménynek köszönhetően – arra is, hogy aktivitását fokozza. A hazai politikai erők viszonya sem a rövidtávú (a „trojka” működését illetően), sem a hosszú távú programok vonatkozásában („EU 2020 Stratégia”) nem ismert. Elengedhetetlen, hogy mind a munkavállalókat, (beleértve a szociális párbeszéd intézményeit is) érintő, mind az uniós prioritásokat illetően aktív kormányzati politika jellemezze ezeket a kérdéseket, ugyanakkor elvárjuk az új kormánytól, hogy a szociális partnerek bevonását is biztosítsa ezekben a kérdésekben.

Az Európai Uniót a benne részt vevő demokráciák hatalmas teljesítményének, megőrzendő értéknek tartjuk. Úgy látjuk, olyan esélyt ad a társadalmi igazságosságot középpontba helyező, sajátosan európai gazdasági-társadalmi berendezkedés megőrzésére, a globális problémák érdemi kezelésére és az európai népek békés együttélésének garantálására, amely az Unió nélkül nem állna rendelkezésre. Az Unió azonban fejlődése során messze került polgáraitól, átláthatatlanná és nehezen ellenőrizhetővé vált, legitimitási és demokráciadeficittel küzd.

A mi felfogásunk szerint az Európai Uniónak hármas célt kellene maga elé tűznie. Egyrészt megoldást kell adnia azokra a társadalmi-igazságossági és fenntarthatósági problémákra, amelyeket a nemzetállamok a gazdasági globalizáció korában külön-külön nem képesek megoldani. Másrészt tartós békét, demokratikus, az emberi jogok tiszteletét maximálisan megvalósító viszonyokat kell teremtenie a soknemzetiségű, sokféle kultúrájú Európában, a nemzetek és kultúrák együttélésében, különös tekintettel a nemzeti és etnikai kisebbségekre. Harmadrészt motorja kell, hogy legyen a globális kormányzás olyan irányú fejlesztésének, ami hatékonyan szolgálja a globális igazságosságot és a bolygó ökoszisztémájának megvédését.

Emellett azonban nélkülözhetetlen a demokratikus intézményrendszer fejlesztése. Áttekinthetőbbé kell tennie az Unió politikai döntéshozatali rendszerét. Ki kell terjeszteni azoknak az ügyeknek a körét, amelyekben az Unió polgárai által közvetlenül választott Európai Parlament és az Európai Tanács az együttdöntési eljárás keretében dönt.

Növelni kell az Európai Parlament szerepét, erősíteni kell a kezdeményezési jogát az európai jogalkotásban is. Erősíteni kell a Parlament szerepét a nemzetközi szerződések előkészítésében, megtárgyalásában és elfogadásában, valamint a költségvetés tervezésében és elfogadásában is.

Bővíteni kell az európai polgárok részvételi, beleszólási lehetőségeit. Támogatjuk az európai népszavazás intézményének bevezetését, erősítenénk az állampolgári kezdeményezés lehetőségeit. Miközben csökkentenénk a gazdasági szereplők

befolyását az európai döntéshozatalban, az európai szakszervezetek és civil szervezetek részvételi lehetőségeit erősítsük.

Szeretnénk, ha Magyarországon érdemi vita folyna az Unió által követendő célokról, és a konszenzusos célkijelölés után e célok elérése érdekében hatékonyan használnánk fel a soros elnökség adta lehetőségeket.

Hámori Hanna
sajtófőnök
Lehet Más a Politika